

Misje pokojowe ONZ

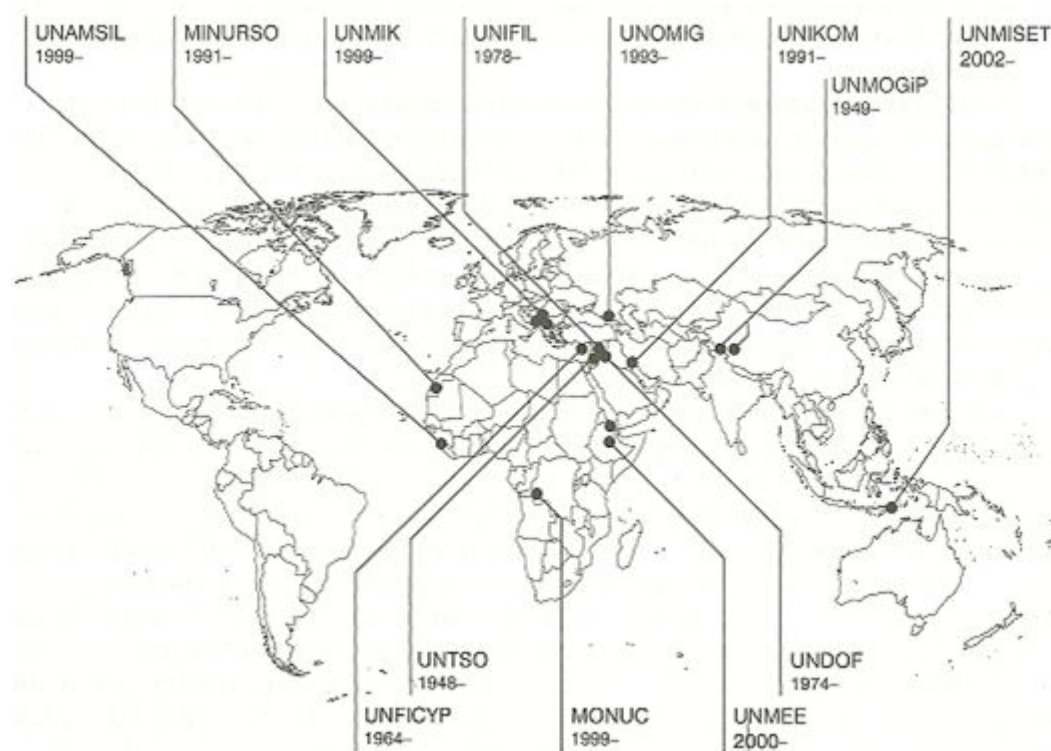
Budowa mechanizmów systemu bezpieczeństwa zbiorowego zainspirowana została zarówno doświadczeniami historycznymi jak i obiektywną potrzebą zapewnienia świata stabilizacji i pokojowej egzystencji[1].

Organem wyposażonym w kompetencje do podejmowania akcji w razie zagrożenia pokoju i aktów agresji jest Rada Bezpieczeństwa. Zgodnie z Kartą ma ona obowiązek zapobiegania aktom naruszenia pokoju oraz zastosowania środków przymusu w razie dopuszczenia się przez państwo aktu agresji. Środki stosowane przez Radę mogą mieć charakter zapobiegawczy, przymusu pośredniego lub bezpośredniego. Decyzje o zastosowaniu danego środka podejmują państwa zasiadające w Radzie[2]

Współczesny świat wykazuje małą stabilność i znaczną podatność na konflikty i zakłócenia równowagi sił. W związku z tym obok wielkich mocarstw również organizacje międzynarodowe muszą zwiększać wysiłki na rzecz utrzymania pokoju i bezpieczeństwa. Sytuacja międzynarodowa wymusza wręcz na ONZ konieczność prowadzenia operacji pokojowych i stosowania innych mechanizmów bezpieczeństwa zbiorowego, np. misji pokojowych[3].

Misje pokojowe są sposobem pomocy krajom dotkniętym konfliktem poprzez stwarzanie warunków do trwałego pokoju. Uczestnicy misji pokojowych ONZ – personel wojskowy i policyjny oraz cywilny z wielu krajów – nadzorują i obserwują przebieg procesów pokojowych, które pojawiają się po zakończeniu konfliktów oraz pomagają ich byłym uczestnikom we wprowadzaniu w życie uzgodnień pokojowych, które podpisali. Tego typu pomoc przybiera różne formy i obejmuje m.in. środki mające na celu obudowę zaufania, wprowadzanie ustaleń dotyczących podziału władzy, pomoc w przeprowadzaniu wyborów, umacnianie rządów prawa oraz ekonomiczny i społeczny rozwój[4].

Rysunek 2. Obecnie trwające misje pokojowe

Źródło: E. Cziomer, L. W. Zyblikiewicz, Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005, s.83.

Zagrożenie ze strony otoczenia zakłóca proces pokojowy. Jego udane utrzymanie wymaga często obecności znacznej liczby oddziałów, zwłaszcza na początkowym etapie misji. Ich obecność może zapewnić stabilność i bezpieczeństwo do momentu gdy zostaną utworzone wiarygodne, lokalne siły policyjne.

Tradycyjna idea misji pokojowych ONZ zakładała, że jej oddziały nie powinny być uzbrojone, mogą posiadać tylko lekką broń i używać siły jedynie w obronie własnej. Wydarzenia ostatnich lat doprowadziły do dyskusji na temat tego, jak sprawić, aby oddziały misji ONZ były bardziej skuteczne podczas niebezpiecznych i skomplikowanych operacji przy jednoczesnym zachowaniu swojej bezstronności.

ONZ nie dysponuje własną armią. Państwa dobrowolnie wysyłają swoich żołnierzy i sprzęt w przypadku każdej misji pokojowej, za co uzyskują rekompensatę pieniężną ze specjalnego funduszu

operacji pokojowych. Operacje pokojowe przeprowadzane są na życzenie lub za zgodą stron. Cechuje je bezstronność wobec konfliktu oraz ograniczone prawo do użycia siły[5].

Od początku działalności ONZ przeprowadzono prawie 60 operacji pokojowych. Odpowiedzialność za utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa na świecie spada na wszystkie państwa członkowskie ONZ. Od 1948 r. ponad 110 państw wysyłało personel na misje pokojowe.

Rysunek 3. Misje pokojowe ONZ w latach 1984-2002

Nazwa i czas trwania	Pełna nazwa	Przybliżone wydatki (mln USD)	Liczba osób	Straty
UNAMIR 1993-1996	Misja Pomocy dla Rwandy	98	2 548	–
UNCRO 1995-1996	Operacja ONZ dla Przywrócenia Zaufania	razem z UNIPROFOR	7 071	16
UNSMIH 1996-1997	Misja Wspierająca ONZ dla Haiti	56	1 525	–
UNTMIH 1997	Misja Tymczasowa na Haiti	20	300	–
MIPONUH 1997-	Misja Cywilnej Policji ONZ na Haiti	30 (1998-1999)	372	–
UNOMSIL 1998-	Misja Cywilnej Policji ONZ na Haiti	41 (1999-2000)	51	–
MIPONUH 1997-2000	b.z.	50	b.z.	b.z.
UNOMSIL 1998-1999	b.z.	129	59	b.z.
MONUC 1999-	Misja ONZ w Demokratycznej Republice Kongo	698	4 463	10
UNIMSET 2002-	Misja Wspierająca ONZ w Timorze Wschodnim	305	4 443	8

Źródło: E. Cziomer, L. W. Zybkiewicz, Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005, s.82

[1] W. Malendowski, Rola ONZ w utrzymaniu pokoju i bezpieczeństwa, [w:] Stosunki międzynarodowe, pod red. W. Malendowskiego, C. Mojsiewicza, Wydawnictwo Atła 2, Wrocław 2004, s. 380.

[2] E. Latoszek, M. Proczek, wyd. cyt, s. 104.

[3] Tamże, s. 104.

[4] unic.un.org.pl/misje_pokojowe/publikacja_nowe-wyzwania.php, maj 2010.

[5] E. Latoszek, M. Proczek, wyd. cyt, s. 104-105.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.